

Styrets årsmelding 2023

Organisasjonens art og tilholdssted

Menneskerettighetsfondet (Fondet) ble opprettet i 1988 av norske organisasjoner for å fremme respekten for, og overholdelsen av, menneskerettighetene internasjonalt. Medlemmer av Fondet i 2023 var Atlas-Alliansen, Senter for menneskerettigheter, Landsorganisasjonen i Norge (LO), Mellomkirkelig råd for Den norske kirke og Amnesty International Norge. Fondet gir støtte til organisasjoner og grupper i et utvalg av prioriterte land, samt til prosjekter som fokuserer på beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere globalt. Arbeidet skal være i henhold til Fondets overordnede strategi (2021-2025). Støttemottakere kan jobbe lokalt, nasjonalt og/eller regionalt for å øke respekten for og overholdelsen av menneskerettighetene.

I 2023 var Thailand, Indonesia, Sri Lanka, Colombia, Pakistan, India, Mexico og Afghanistan prioriterte land, hvor Fondet også hadde lokale konsulenter i alle disse, utenom Afghanistan og Colombia (der Fondet har et eget landkontor).

I løpet av 2023, ble det gjennomført prosjektreiser til Thailand, Sri Lanka og India, seminar i Pakistan og prosjektreise med seminar i Mexico. Det ble også gjennomført besøk til kontor og partnere i Colombia. Mye aktivitet ble også gjennomført digitalt.

Menneskerettighetsfondets sekretariat er lokalisert i Oslo, og flyttet i 2023 til nye kontorer i Rådhusgata 4. Fondet deler kontorer med Afghanistankomiteen og Nansen Fredssenter. Fondet har i tillegg et kontor i Colombia. I 2023 benyttet Fondet seg av Knif Regnskapsbyrå som regnskapsfører. Fondet har inngått ny samarbeidsavtalen på IT-oppgaver med Iteam.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2023 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Medlemmene kan med 2/3 flertall vedta å legge ned Fondets drift. Nedleggelse skal vedtas med 2/3 flertall av to påfølgende årsmøter, med minst seks måneders mellomrom og der likelydende vedtekter ligger til grunn. Medlemsorganisasjonene kan trekke sin deltakelse i Fondet ved utløpet av et kalenderår. Det må gis minst seks måneders varsel.

I 2023 har størsteparten av Fondets drift vært basert på midler fra Utenriksdepartementet (2022-2025), NICFI/Norad-midler, nå forvaltet av den norske ambassaden i Colombia (2021-2025), og midler fra den norske ambassaden i Colombia (-2024). Disse tre avtalene gjør at Fondet er sikret drift ut 2025.

Fondet har en bevisst strategi om å øke støtten fra andre donorer og har jobbet aktivt med fundraising i løpet av 2023. I 2023 fikk Fondet innvilget støtte fra blant andre Open Society Foundation (OSF), Jamette & Sverre Markussens Hjelpfond, Oslo kommune, Fritt Ord, Fagforbundet og Amnesty Norge, i tillegg til kjernestøtten fra medlemsorganisasjonene. Fondet jobber også med å gjøre det enda mer tydelig at vi er åpne for støtte fra private givere via Vipps.

Medlemsorganisasjoner: Amnesty International Norge, Atlas-Alliansen, Mellomkirkelig råd, Landsorganisasjonen i Norge (LO), Norsk senter for menneskerettigheter (UiO).

Besøksadresse: Rådhusgata 4, 0151 Oslo, Norway.

Fremtidig utvikling

I løpet av 2020 ble det utarbeidet en ny endringsteori og en ny femårsstrategi gjennom en deltakende prosess. I 2023 ble Fondets landstrategier oppdatert i tråd med disse to dokumentene. Fondet gjennomgår årlig en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). I 2023 ble det gjort en ny detaljert gjennomgang av sekretariatet, som ble presentert og diskutert på styremøter i juni og desember. I 2023 har Fondet fortsatt viktige tiltak som økt datasikkerhet, samt fokus på antikorrupsjonstiltak. Det ble også innført nye interne rutiner for gjennomgang av partnerrevisjoner som et ledd i å sikre intern kontroll. Videre ble det i 2023 innført en ny teamstruktur med et programteam under ledelse av programsjef.

I 2023 har Fondet hatt fortsatt fokus på arbeid med arbeidsmiljø. Det ble som tidligere år avholdt faste «NHRF Global-møter» annenhver uke med teamene i Oslo og Colombia, samt lokale konsulenter for å bygge team-følelse. Prosessen med å videreutvikle felles verdier for Fondet ble konkludert og verdiene som ble valgt er Courage, Flexibility, Solidarity. Videre ble det for første gang gjennomført en medarbeiderundersøkelse, gjennom verktøyet Great Place to Work, hvor hovedkontoret i Oslo ble vi sertifisert som en Great Place to Work. Colombia-kontoret fikk også relativt gode resultater, men nådde ikke opp til sertifiseringsnivå. I etterkant av undersøkelsen ble det utarbeidet en oppfølgingsplan både ved hovedkontoret i Oslo og ved Colombiakontoret, der en del av tiltakene er felles/de samme. Flere av disse punktene er allerede gjennomført eller under arbeid. I 2023 ble det også inngått tariffavtale Standardoverenskomsten HK- NHO mellom Menneskerettighetsfondet og ansatte organisert i Handel og Kontor.

Som et supplement til Fondets kommunikasjonsstrategi for 2021-2025, ble det i 2023 utformet en kanalstrategi som skal veilede Fondet i effektiv kommunikasjon mot strategiske målgrupper i ulike sosiale medier.

Fondets arbeid og styrking av resultatrapportering ble videreført i 2023. I 2023 tok vi i bruk Impact Mapper som et system for dataanalyse i vårt monitorering-, evaluering- og lærings- (MELD) arbeid. Rapportering av resultater av Fondets arbeid og støtten til menneskerettighetsorganisasjoner og MR-forkjempere ble gjort gjennom årsrapporten på engelsk og rapporter til donorer.

Redegjørelse for årsregnskapet

Styret mener at regnskapet gir en korrekt oversikt over Fondets økonomiske stilling ved årsskiftet. Årsregnskapet for 2023 viser et positivt resultat på NOK 347 655.

Fondets egenkapital og sikringsfond er ved utgangen av 2023 på NOK 1 893 533.

Fondets totale inntekter økte fra NOK 58 909 264 i 2022 til NOK kr 64 648 840 i 2023.

Finansiell risiko

Alle Fondets midler er plassert på konto i DnB, med unntak av Kr 824 915 som er satt på depositumskonto hos Nordea. Det påløper ingen finansiell risiko ved disse disponeringene.

Arbeidsmiljø og personale

I løpet av året har Fondet vokst og utvidet med flere ansatte. Alle kontrakter og forpliktelser er i tråd med donoravtaler og tilgjengelige midler.

Ved utgangen av 2023 hadde Fondet 12 ansatte i Oslo, 15 ansatte i Colombia. I løpet av våren 2023 hadde Fondet to praktikanter fra Masterprogrammet «Theory and Practice of Human Rights» ved Norsk senter for menneskerettigheter. Fondet videreførte i 2023 bruk av lokale konsulenter i Mexico, India, Pakistan, Thailand og Indonesia, samt rekrutterte ny lokal konsulent i Sri Lanka. Dette er første gang Fondet har hatt konsulent i dette landet.

Arbeidsmiljøet betraktes som godt. Medarbeidersamtaler ble gjennomført tidlig på året med «midtveis-samtaler» tidlig på høsten. Alle ansatte hadde ukentlige «catch-up» samtaler med leder gjennom hele året. I tillegg ble det gjennomført medarbeiderundersøkelse for alle ansatte i Oslo og i Colombia. Totalt sykefravær i Oslo for 2023 var 5,2 %, ned fra 7 % i 2022. Av dette var 3,9 % legemeldt sykefravær og 1,3 % korttidsfravær, inkludert omsorgsdager.

Likestilling

Fondet har en klar overvekt av kvinnelige ansatte i sekretariatet og på landkontoret i Colombia. Fondets daglige leder er kvinne, mens ledergruppa ellers består av én kvinne og en mann. I tillegg er leder for Colombia-kontoret en kvinne. Av seks lokale konsulenter i 2023 var tre kvinner og tre menn. Fondets styre har i 2023 bestått av fire kvinner og to menn, styreleder er kvinne.

I Fondets menneskerettighetsarbeid er organisasjonsdemokrati og likestilling sentralt i vurdering av organisasjoner som får støtte. Fondet har i en årrekke støttet prosjekter med kvinner som målgruppe og gitt støtte til organisasjoner med beviselig likestillingsperspektiv. Kvinners aktive rolle i prosjektene og kjønnsbalanse i søkerorganisasjonene blir vektlagt i vurdering av nye søknader. For prosjektene som pågikk i 2023, var 67% organisasjonene ledet av kvinner (women-led). Fondet støttet i 2023 16 072 menneskerettighetsforkjempere, hvorav minst 56 % var kvinnelige menneskerettighetsforkjempere.

Fondet har videre et fokus på interseksjonell likestilling og støtter organisasjoner som jobber med en interseksjonell tilnærming og målgrupper inkludert urfolk, LHBT+, religiøse og etniske minoriteter, ungdom og funksjonshemmede. I vurdering av nye søknader blir organisasjonens tilknytning til og representasjon fra målgruppen vektlagt. I 2023, rapporterte 71% av støttede organisasjoner at de jobber med inkluderingsstrategier eller planlegger å utarbeide slike strategier i det kommende året.

En rekke støttede prosjekter er relevante for FNs sikkerhetsråds resolusjon 1325 om kvinner, fred og sikkerhet, til tross for at støttemottakerne ikke eksplisitt benytter resolusjonen i sitt arbeid.

Fondet har i 2023 fortsatt sin støtte til tiltak for beskyttelse av kvinnelige menneskerettighetsforkjempere blant annet i krig- og konfliktområder som Afghanistan og Colombia.

I 2023 ble det startet opp et eget program for arbeidet i Afghanistan som nå inngår som et av Fondets prioriterte land. I 2023 har vi også utvidet vårt arbeid med kvinner og arbeiderrettigheter i sør-Asia, gjennom et regionalt program for partnere i India, Sri Lanka og Pakistan. Kvinnelige menneskerettighetsforkjempere ble spesielt løftet frem i vårt kommunikasjonsarbeid inklusive i forbindelse med markeringen av den internasjonale kvinnedagen 8.mars.

Anti-korrupsjons- og safeguarding-arbeid:

Arbeid for å forhindre korrupsjon og mislighold av midler er gjennomgående i Fondets arbeid. Fondet har klare saksbehandlingsrutiner og partnerskapsvurderinger, videre bruker Fondet referanser før støtte innvilges, nær kontakt med andre donorer, og kontakt med et større menneskerettighetsnettverk i de landene/på temaene som støttes. Bruk av lokale konsulenter, feltbesøk og møter med organisasjonene er andre viktige virkemidler. Menneskerettighetsfondet har i 2023 gjennomført feltbesøk til partnere i India, Sri Lanka, Mexico, Thailand og Colombia, samt benyttet lokale konsulenter i møter og oppfølging og gjennomførte også møter digitalt. I alle kontrakter og avtaler som Fondet inngår er det en antikorrupsjons- og «safeguarding» klausul, og fokus på å forhindre seksuell trakassering. Fondet har to manualer som omhandler økonomi, en økonomimanual for støttemottakere og en intern manual. I tillegg gir vi økonomi- og administrasjonsopplæring til støttemottakere i prioriterte land gjennom seminar (fysisk eller digitalt).

Miljørapportering:

Fondet flyttet i 2023 kontor, og det ble da gjort et bevisst valg på å kjøpe brukte kontormøbler til det nye kontoret. I tillegg har Fondet en aktiv tilnærming til energibruk på kontoret, blant annet gjennom solskjerming.

Fondet gjennomfører flere flyreiser i året, som anses som den største utslippskilden for vårt klimafotavtrykk. Selv om vi anser dette som den største utslippskilden i forbindelse med vårt arbeid, er antall flyreiser forholdsvis få og vi har et bevisst forhold til valg av transport ved reiser. Transportmidler som tog eller buss er første valg der det lar seg gjøre, f.eks. ved innenriksreise. Vi bruker digitale møter i stor grad for å holde kontakt med nettverk, donorer og støttemottakere i andre land.

Utover dette medfører ikke Fondets daglige drift forurensing av nevneverdig omfang. Det er likevel viktig for oss å redusere vårt klimafotavtrykk der det er mulig. Det ble i 2023 derfor besluttet å se nærmere på Fondets miljø- og naturpåvirkning i vår daglig drift og arbeidet med dette er pågående.

MENNESKERETTIGHETSFONDET

Menneskerettighetsfondet
Norwegian Human Rights Fund
Fondo Noruego para los Derechos Humanos

Oslo, 06. juni 2024

For styret i Menneskerettighetsfondet

Marit Sørheim
Styreleder

Zenia-Marie Chrysostomidis
Styremedlem

Bjarne Økland
Styremedlem

Ingeborg Moa
Daglig leder

Aina Østreng
Nestleder

Wenche Fladen Nervold
Styremedlem

Amitabh Behar
Styremedlem

Medlemsorganisasjoner: Amnesty International Norge, Atlas-Alliansen, Mellomkirkelig råd, Landsorganisasjonen i Norge (LO), Norsk senter for menneskerettigheter (UiO).

Besøksadresse: Rådhusgata 4, 0151 Oslo, Norway.